

15 października 2021

Piękna Dolina Nidy odzyskuje swój pierwotny, naturalny stan

Wypuszczenie do wykopanych stawów traszek grzebieniastych, wypas koników polskich, czy hodowla zagrożonego wyginięciem żółwia błotnego, który kiedyś występował w delcie śródlądowej Nidy - między innymi te działania stopniowo doprowadzają do tego, że jeden z najbogatszych przyrodniczo obszarów w Europie - śródlądowa delta rzeki Nidy - odzyskuje naturalny, pierwotny stan sprzed ingerencji człowieka.

To właśnie jest głównym zadaniem przyrodników z Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych, którzy realizują projekt „Renaturyzacja śródlądowej delty rzeki Nidy”. Projekt uratuje unikatowy w skali kontynentu obszar o powierzchni ok. 20 km², który zamknięty jest od południa Garbem Pińczowskim.

Nida

Powroty dawnych mieszkańców

Przyrodnicy do wykopanych wiosną stawów wypuścili pierwszą grupę traszek grzebieniastych, które od zeszłego roku znajdowały się w ich hodowli. 20 osobników zadomowiło się w delcie Nidy. Przyrodnicy sprowadzili też stado koników polskich, to pierwotna rasa koni wywodzących się od dzikich tarpanów. Koniki są wypasane na 13 hektarach powierzchni w obrębie Nidy przy budowanym Ośrodku Edukacji Przyrodniczej w Umianowicach. Koniki pełnią rolę przyrodniczą i edukacyjną: zmniejszają liczbę gatunków roślin niepożądanych oraz będą atrakcją dla powstającego w [Umianowicach ośrodka](#). Realizatorzy projektu zakładają hodowlę żółwia błotnego, który dawniej występował w obrębie delty śródlądowej Nidy, a teraz w Polsce jest gatunkiem silnie zagrożonym.

Koniki Polskie

Odtworzenie siedlisk łąkowych przyczyni się do tego, że wrócą tu ptaki: bąk, derkacz, kropiatka, bocian biały. Poprzez hodowle oraz przywrócenie gatunku zagrożonego wyginięciem w delcie zamieszkają: skójką gruboskorupowa, zatoczka łamliwa, poczwarówka jajowata, kumak nizinny, traszka grzebieniasta i żółw błotny. Poprzez poprawę warunków wodnych śródlądowej delty Nidy zostaną przywrócone unikatowe walory przyrodnicze terenu również przez: ochronę, utrzymanie łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych, ochronę starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych.

Budowa Ośrodka W Umianowicach

Zaufać naturze

Wpływając na rozległy, płaski i wypełniony piaskami teren rzeka Nida zwalnia bieg, jej siła unoszenia gwałtownie maleje pozostawiając tutaj większość niesionych osadów. Skutkiem tego Nida zachowuje się jak przy ujściu do morza: bardzo szybko nadbudowuje osadami koryto, unosząc je ponad otoczenie i w czasie większych powodzi przerzuca koryto w niżej położone miejsca tworząc rozgałęziony układ cieków, podobny do delt przymorskich, z tą jednak różnicą, że ramiona schodzą się z powrotem przed Garbem Pińczowskim. W wyniku błędnie przeprowadzonych prac melioracyjnych w latach 80-tych i 90-tych ubiegłego wieku, układ hydrologiczny regionu został poważnie naruszony. Realizowany projekt ma to zmienić i przywrócić naturalny charakter Delt.

Nida W Umianowicach

Beneficjentem koordynującym projekt jest Województwo Świętokrzyskie - Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych, natomiast współbeneficjentami: Polska Akademia Nauk - Instytut Ochrony Przyrody w Krakowie, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie oraz Lasy Państwowe - Nadleśnictwo Pińczów.

Całkowita wartość przedsięwzięcia to 23 miliony 132 tys i 247 złotych. Dofinansowanie z funduszy unijnych wynosi 60 procent, z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 30 procent, zaś wkład własny beneficjenta to tylko 10 procent.

Rzeka Nida